

HOOFDSTUK 7: EVOLUTIEPSYCHOLOGIE

EIGEN NOTITIES

Inleiding: Darwin doordenken

Gradation: stapsgewijs

Alles is te verklaren door natuurlijke selectie

Scheppingsact bij het brein (door God) = geen natuurlijke selectie!

Inleiding: Darwin doordenken: 3 implicaties

- (1) Geest is stapsgewijze versie van eerdere versies = stamboom
- (2) Geest valt volledig samen met de hersenen
 - Natuurlijke selectie =
 - (a) Materialistisch substraat
 - (b) Genen
- (3) Onderdelen van geest = adaptaties
 - (a) Emoties, verlangens, theoretische dingen
 - (b) Voordeel: boden oplossing voor problemen (bv. snuit van miereneter)
 - (c) Modules die fictieve voorouders tot nut waren = evolutiepsychologie

Dr. Pangloss in Santa Barbara: adaptationisme

Verschillende versies/gedaanten

Natuurlijke selectie = soort slimme ontwerper die van de menselijke geest een wonderlijke vernufting heeft kunnen maken

Filosofen = optimistische = verwonderd over de ontwikkelingen

Natuurlijke selectie = good designism

Steven Pinker

Snelle verspreiding van gedachtegoed, kritiek, ook academisch

Dr. Pangloss in Santa Barbara: panglossianisme

PANGLOSSIANISME

Scheldnaam voor adaptationisme

Ontstaan?

Dr. Pangloss uit Candide

Alle mislukkingen en ellende van de wereld, hij wou het positieve hiervan inzien

- Syfilis: zegen zoeken voor ziekte
- Alles heeft ook een positieve kant

Alternatief voor natuurlijke selectie = blind en historisch proces

GOULD

- Hekel aan het positieve
- Veel natuurlijke dingen die het positieve tegenspreken

NATUURLIJKE SELECTIE

Natuurlijke selectie brengt problemen mee: maakt iets met wat het op dat moment heeft

- Elk onderdeel van de menselijke geest kan begrepen worden als adaptatie
- Geest = kunst = onwaarschijnlijk wat men kan doen
- Emoties, moraal

Dr. Pangloss in Santa Barbara: the adapted mind

Steentijd = pleistoceen (eindigt ongeveer 10000 jaar geleden)

Onze geest = geest die nagenoeg identiek is aan steentijd geest (= uit pleistoceen)

(a) Pleistoceen?

- o Lange en stabiele periode: geest kon zich ontwikkelen
- o Later snelle (door industriële revolutie) periode: menselijke geest kon zich niet zo snel aanpassen

(b) Kloof tussen moderne wereld en die van voorouders

- o Dezelfde geest
- o Andere bezigheden

(c) Voorouders

- o Jagen, speren maken
- o Goede partner kiezen
- o ...

Dr. Pangloss in Santa Barbara: modules zijn

Onderdelen van de geest

- (a) Functioneel: adaptief (antwoorden op problemen)
- (b) Domein-specifiek: onderdelen vervullen slecht 1 taak, 1 domein
- (c) Aangeboren
- (d) Automatisch: niet zelf in te schakelen, men heeft niet altijd zeggenschap over de modules (bv. racisme: onwillekeurige neiging)
- (e) Ingekapseld: informatie in 1 module is niet beschikbaar voor andere modules
- (f) Intransparant: informatie in modules is niet beschikbaar voor onszelf, is ondoorzichtig

Dr. Pangloss in Santa Barbara: twee argumenten pro

Modulariteit en zelfbehoud: snel beslissing maken

Voorbeeld: ontmoeting met roofdieren (eat or be eaten)

De evolutiepsychologie en haar grenzen: de steentijd

Problemen → meerdere oplossingen: welke is het meest waarschijnlijk?

Beperkte middelen waarop men beroep kon doen

Evolutie na steentijd? Waarom zou de menselijke geest niet meer veranderd zijn?

Cultureel fenomeen kan onze genetica beïnvloeden (bv. veeteelt)

De menselijke natuur

(a) Essentie mens

- Rationaliteit
- Samenleving

(b) Leda Cosmides & John Tooby

JA

- Focus op menselijke geest
- Geest bestaat uit enkele universele, aangeboren... modules
- Alle mensen vertonen vaste set van emoties = basisemoties

(c) David L. Hull

NEE

- Species zijn geen natuurlijke soorten
- Belang van variatie
- Menselijke soort heeft geen essentie
- So you think you're special?
- Geen unieke essentie die iedereen deelt
- Drijfveer van alle pogingen 'wat is menselijke natuur?'
 - Normatief, richtgevend concept
 - Politiek concept, gevecht

➔ Definitie vastleggen: zodat men bepaalde groepen uitsluit van de mensen

Voorbeelden: natuurlijke seksualiteit (kerk), autonome beslissingen nemen (dementen)...

- Waarom hebben we dat denken over menselijke soort nodig?

(d) Wie heeft gelijk?